

Over de grenzen van heut seksuele fatsoen?

M. Kuipers & R.S.B. Kool

ECLI:NL:RBDHA:2017:10363 ((Geen) aanranding)

'Feit 3

Bewijsoverwegingen

De volgende feiten hebben ter terechtzitting niet ter discussie gestaan:

Verdachte heeft gedurende een zekere periode, die begon voor de zomer van 2016 en die is geëindigd eind 2016, contact gehad met aangeefster, toen 18 jaar oud, die leerling was van de school waar verdachte als docent werkzaam was. Verdachte gaf geen les aan aangeefster. Vóór de hierna te bespreken gebeurtenis in november 2016 is er nimmer sprake geweest van enig fysiek contact tussen aangeefster en verdachte. In de maanden daarvoor (ongeveer vanaf augustus 2016) is het contact tussen hen geïntensiveerd en dit heeft onder meer - via sociale media zoals Instagram en WhatsApp - de vorm aangenomen van kort gezegd "sexting". Verdachte en aangeefster hebben rond oktober 2016 besloten te stoppen met dit contact.

In november 2016 is verdachte met zijn auto voor de woning van aangeefster verschenen. aangeefster heeft in de auto van verdachte plaatsgenomen en verdachte heeft aangeefster een knuffel gegeven. Vervolgens heeft verdachte de borst van aangeefster betast door zijn hand onder haar BH te brengen. Enige tijd later, in december 2016, heeft aangeefster verdachte opgezocht in zijn klaslokaal. Bij die gelegenheid heeft verdachte aangeefster gezoend waarbij hij zijn tong in de mond van aangeefster heeft gebracht.

Aldus staat vast dat verdachte de in de tenlastelegging beschreven handelingen bij/met aangeefster heeft verricht. De kern van het aan verdachte gemaakte verwijt is, dat hij aangeefster tot het dulden van die handelingen heeft gedwongen door (samengevat) het volgende:

- geweld en/of
- bedreiging met geweld en/of
- een andere feitelijkheid, te weten:
- onverhoeds handelen en/of
- de omstandigheid dat aangeefster leerling was op de school waar verdachte werkte en/of
- leeftijdsverschil en/of
- (daardoor) psychisch en/of fysiek en/of geestelijk overwicht.

Verdachte heeft ontkend dat hij op welke manier dan ook aangeefster heeft gedwongen tot het dulden van de meergenoemde handelingen. De rechtbank overweegt hieromtrent als volgt.

Geweld en/of bedreiging met geweld en/of fysiek overwicht

Hiervan is niets gebleken.

Leerlingenschap, leeftijdsverschil en psychisch en/of fysiek overwicht

Dat aangeefster leerling was van de school waar verdachte leraar was staat vast, evenals het leeftijdsverschil van 19 jaar tussen verdachte en aangeefster. Wat naar het oordeel van de rechtbank evenwel niet is komen vast te staan is, dat uit die omstandigheden enige dwang is voortgevloeid die aangeefster heeft bewogen de handelingen waar het om gaat te dulden.

Voor dat oordeel is in hoofdzaak redengevend de omstandigheid dat uit de diverse verklaringen die aangeefster heeft afgelegd (tegenover de politie en de rechter-commissaris) op geen enkele wijze valt af te leiden dat zij zich op enig moment in de relatie met verdachte tot wat dan ook gedwongen heeft gevoeld in verband met het leeftijdsverschil of de positie van verdachte als leraar op de school waar zij leerling was. Veeleer blijkt uit die verklaring dat de verhouding tussen verdachte en aangeefster werd gekenmerkt door vriendschappelijkheid en door over en weer uitdagende uitlatingen. Zo verklaart aangeefster (bij de politie) dat zij verdachte als een vriend zag, hij was niet haar docent, zij sprak hem aan met "je" en hij was een persoon waar zij haar ei kwijt kon. Zij hadden veel lol met elkaar en het klikte tussen hen. Bij de rechter-commissaris verklaart aangeefster dat zij met verdachte een keer een seksueel rollenspel heeft gespeeld via Instagram en dat zij op de aan haar door verdachte toegestuurde naaktfoto's heeft gereageerd op een manier waar verdachte zelfvertrouwen van kreeg.

Noch in de verklaring van aangeefster, noch in een ander bewijsmiddel is enige aanwijzing te vinden voor dwang.

Onverhoeds gedrag

Nu - afgezien van het elkaar geven van een knuffel in de auto - niet is gebleken dat, voorafgaand aan de besproken handelingen, daarover enig overleg dan wel enige aankondiging heeft plaatsgevonden, kan een onverhoeds element daaraan op zichzelf niet worden ontzegd. Maar, gelet op de seksueel getinte contacten die tevoren tussen verdachte en aangeefster hadden plaatsgevonden, kan niet worden gezegd dat dit onverhoedse element zodanig overrompelend was dat daaruit dwang als bedoeld in de tenlastelegging volgt. Dat aangeefster deze handelingen als ongewenst en onprettig heeft ervaren, maakt dat niet anders.

De slotsom is dat de in de tenlastelegging als ontuchtig gekwalificeerde handelingen weliswaar vaststaan, maar dat niet wettig en overtuigend bewezen is dat deze onder invloed van enige dwang hebben plaatsgevonden. Verdachte zal dan ook van dit feit worden vrijgesproken.'

ECLI:NL:GHSHE:2017:3326 (Toegeeflijke stiefdochter)

'Vrijspraak feit 1 primair en feit 2

Voor een bewezenverklaring van het ten laste gelegde onder feit 1 primair (verkrachting, meermalen gepleegd) en feit 2 (feitelijke aanranding van de eerbaarheid, meermalen gepleegd), is vereist dat sprake is van dwang van de kant van de verdachte. Daarvan kan worden gesproken indien de verdachte opzettelijk tegenover zijn stiefkind een zodanige psychische druk heeft uitgeoefend of haar in een zodanige afhankelijkheidssituatie heeft gebracht, dat zij zich daardoor niet tegen die handelingen kon verzetten, of dat de verdachte haar heeft gebracht in een zodanige, door hem opzettelijk veroorzaakte, (bedreigende) situatie dat het daardoor voor haar zo moeilijk was om zich aan die handelingen te onttrekken dat er sprake was van een zodanige dwang.

Het hof overweegt dienaangaande als volgt.

Uit het onderzoek ter terechtzitting is naar voren gekomen dat de verdachte geslachtsgemeenschap heeft gehad en andere seksuele handelingen heeft verricht met [slachtoffer]. Verdachte en [slachtoffer] leefden samen in een gezinssituatie. Het leeftijdsverschil tussen de verdachte en [slachtoffer] bedroeg 38 jaar. [slachtoffer] heeft in haar aangifte verklaard over een loyaliteitsconflict. Zij gaf aan de seksuele handelingen van de verdachte toe omdat de verdachte anders negatief over haar en haar vriendjes zou praten. Daarnaast wilde zij het geluk dat haar

moeder met de verdachte had niet kapot maken. Hoewel deze omstandigheden indicaties kunnen zijn voor een mogelijk uitgeoefende dwang door de verdachte, zijn ook enkele contra-indicaties voor die dwang uit het onderzoek naar voren gekomen. In dat verband wijst het hof op de verklaring van aangeefster [slachtoffer] bij de politie. Daar heeft zij verklaard dat ‘het idee [van dat pijpen] van ons samen’ was, de geslachtsgemeenschap stopte ‘als ik er geen zin meer in had’, er niks gebeurde als zij ongesteld was of echt geen seks wilde, dat zij tegen de verdachte heeft gezegd ‘dat ik zijn sperma ook wel in mij wilde voelen en dat ik dat dan fijn vond’ en dat zij de verdachte ook wel eens op eigen initiatief bij zijn geslachtsdelen pakte.

Het hof stelt vast dat door de relatie stiefvader-stiefkind alsmede het leeftijdsverschil tussen de verdachte en het slachtoffer, sprake was van een feitelijk overwicht op het slachtoffer. Aangezien het slachtoffer heeft verklaard dat zij toegaf aan de seksuele avances van de verdachte om – kort gezegd – de lieve vrede in het gezin te bewaren, kan voorts worden gesproken van de uitoefening van enige psychische druk. Evenwel is het hof van oordeel dat, mede gelet op de hiervoor genoemde contra-indicaties, deze druk en het feitelijk overwicht niet van zodanige aard waren dat het slachtoffer zich in het geheel niet tegen de seksuele handelingen kon verzetten.

Nu ook overigens uit de bewijsmiddelen evenmin kan worden afgeleid dat telkens sprake was van een ‘door een feitelijkheid dwingen’ tot het ondergaan van seksuele handelingen, is niet komen vast te staan dat sprake is van de voor een bewezenverklaring vereiste dwang.

A-G Vegter 19 december 2017, ECLI:NL:PHR:2017:1381 (Aanranding II)

‘[...] 7. Art. 246 Sr beoogt blijkens de parlementaire geschiedenis de seksuele integriteit te beschermen. Van een ontuchtige handeling als bedoeld in art. 246 Sr is sprake indien het een handeling betreft van seksuele aard die in strijd is met de thans geldende sociaal-ethische norm. Er zal zowel sprake moeten zijn van een handeling van seksuele strekking als van een schending van de sociaal-ethische norm. Indien niet gelijk uit de uiterlijke verschijningsvorm van de handeling duidelijk naar voren komt dat deze een seksueel karakter draagt, komt het aan op een beoordeling van alle omstandigheden van het geval. Factoren die hierbij een rol kunnen spelen zijn onder meer de verhouding tussen de betrokkenen alsook de context waarin de handeling zich voltrok. De wijze van aanraking en het lichaamsdeel dat is aangeraakt kunnen daarbij relevant zijn. De seksuele intentie van de verdachte is niet zonder meer bepalend, maar kan dat onder omstandigheden wel zijn. Dit kan het geval zijn wanneer de seksuele strekking van de handeling niet direct blijkt uit de uiterlijke verschijningsvorm.⁶ Bij handelingen die naar hun uiterlijke verschijningsvorm een seksueel karakter hebben komt aan de seksuele intentie geen of in ieder geval een minder grote rol toe.

8. Geklaagd wordt dat het hof ten onrechte, althans – in het licht van hetgeen door de verdediging in hoger beroep is aangevoerd – ontoereikend gemotiveerd, heeft geoordeeld dat het bewezen verklaarde wrijven over de blote nek en rug als ontuchtige handeling moet worden aangemerkt. Daartoe wordt – kort gezegd – aangevoerd dat het wrijven over de rug een niet-seksuele handeling is⁸, omdat in ieder geval de seksuele intentie bij de verdachte ontbrak. Daarnaast is er volgens de steller van het middel geen sprake geweest van geweld of bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid waarbij de aangeefster door de verdachte is gedwongen tot het dulden van een ontuchtige handeling.

9. Wrijven over nek en rug zal in veel gevallen geen ontucht opleveren, maar onder omstandigheden kan het wel ontuchtig zijn. Zo kan het al verschil maken of over kleding dan wel over huid wordt gewreven. De wijze van aanraking en het lichaamsdeel dat is aangeraakt kunnen als gezegd relevant

zijn. Volgens de verdachte was het (onder meer) een aaiende beweging over de hele rug (bewijsmiddel 2). Bewezen verklaard is dat onder de kleding over de rug is gewreven en in het licht van bewijsmiddel 1 betekent onder de kleding hier over blote huid.

10. Uit de bewijsmiddelen blijkt dat de verdachte als contractant werkzaam was bij de vrijwillige brandweer (bewijsmiddel 4) en het slachtoffer aanwezig was bij de jeugdbrandweer (bewijsmiddel 1). Dit is van betekenis in het kader van de verhouding tussen de betrokkenen. Er ligt namelijk niet alleen in besloten dat de verdachte meerderjarig en het slachtoffer minderjarig was, maar ook dat de verdachte in zekere zin functioneel een rolmodel was. In ieder geval was sprake van een zekere ongelijkheid tussen de verdachte en het slachtoffer.

11. Over de strekking van de handeling heeft het hof in de bewijsoverweging geoordeeld dat deze niet louter troostend of bemoedigend was. Ik lees daarin dat het hof het standpunt van de verdachte dat zijn handelen niet seksueel gericht was niet heeft geloofd. Dit is van betekenis: een seksuele intentie behoeft niet steeds te worden vastgesteld.

12. Het hof heeft tevens omstandigheden na de gedraging in aanmerking genomen. Het slachtoffer is boos weggelopen (bewijsmiddel 1) en de verdachte heeft onmiddellijk, maar ook later via Whatsapp excuses aangeboden (bewijsmiddel 1, 2 en 3). Het slachtoffer was dezelfde avond bij de brandweer niet in staat om te vertellen wat was voorgevallen, terwijl de verdachte over de telefoon timide en beduusd klonk en naar voren kwam dat hij stom was geweest. Eerder had hij ook al over de telefoon gezegd dat nooit had mogen gebeuren wat was gebeurd (bewijsmiddel 4). Uit de bewijsoverweging blijkt dat het hof voor het bewijs betekenis toekent aan de omstandigheid dat de aangeefster direct na het voorval in detail heeft verklaard over hetgeen haar was overkomen.

13. Overeenkomstig de vooropstelling onder 7 heeft het hof aandacht besteed aan de wijze van aanraking en het lichaamsdeel dat is aangeraakt, de strekking van de gedraging en de verhouding tussen de betrokkenen. Het komt mij niet zonder meer onbegrijpelijk voor dat het hof uit hetgeen hieromtrent is vastgesteld heeft afgeleid dat sprake was van dulden van ontucht. De weegschaal slaat in het bijzonder door naar dulden van ontucht in het licht van de door het hof vastgestelde omstandigheden na de gedraging.

14. Voor zover nog wordt gesteld dat geen sprake is geweest van een feitelijkheid waarbij de aangeefster door de verdachte is gedwongen tot het dulden van enige ontuchtige handeling, merk ik het volgende op. Van dwang door een feitelijkheid kan sprake zijn wanneer door het onverhoedse karakter van de handeling(en) enig verzet juist wordt vóórkomen.¹

15. Het middel faalt en kan worden afgedaan met de aan art. 81, eerste lid, RO ontleende motivering.

16. Ambtshalve heb ik geen gronden aangetroffen die tot vernietiging van de bestreden uitspraak aanleiding behoren te geven.

17. Deze conclusie strekt tot verwerping van het beroep.'

A-G Hofstee 3 januari 2017, ECLI:NL:PHRL2017:109 (Kelderboxseks)

Beoordeling

'[...] Het hof is op grond van het vorenstaande van oordeel dat de verdachte zich met de medeverdachten heeft schuldig gemaakt aan het plegen van seksuele handelingen met [betrokkene 1] die, gelet op de omstandigheden waaronder deze handelingen hebben plaatsgevonden, de grenzen te buiten gaan van wat heeft te gelden als algemeen sociaal-ethisch aanvaardbaar en welke handelingen derhalve een ontuchtig karakter hebben in de zin van artikel 245 van het Wetboek van Strafrecht. Het hof acht daarbij met name van belang dat [betrokkene 1] tijdens het gebeurde pas net dertien jaar oud was en de verdachten, die allen - enige maanden tot enige jaren - ouder waren dan [betrokkene 1] en elkaar niet of nauwelijks kenden, hebben verklaard het wel vreemd en "niet normaal" te hebben gevonden dat [betrokkene 1] zo makkelijk deed over het hebben van seks met hen. Enkele verdachten hebben in dat verband ook aangegeven dat zij tijdens het plegen van de seksuele handelingen, waarbij soms meerderen van hen het lichaam van [betrokkene 1] tegelijkertijd betastten en zelfs binnendrongen, een ongemakkelijk gevoel hadden. Juist dat gevoel geeft naar het oordeel van het hof aan dat zij te ver zijn gegaan bij wat een spannend en uitdagend stoeipartijtje tussen jeugdigen had kunnen blijven. Juist dat gevoel had hen er dan ook van behoren te weerhouden om met de groep mee te doen. Niets of niemand stond eraan in de weg om ervoor te kiezen zich aan dit "ongemakkelijke" groepsgebeuren te onttrekken en weg te gaan.

Daarbij is naar het oordeel van het hof tevens sprake geweest van medeplegen. Het betreft een gezamenlijk plegen, welke gezamenlijkheid tevens een belangrijk en zelfs doorslaggevend onderdeel uitmaakt van de normoverschrijding van het sociaal-ethisch aanvaardbare. Voor wat betreft het gebeurde in de woning aan [b-straat] zijn door de verdachten bovendien onderling afspraken gemaakt ten aanzien van het hebben van seks met [betrokkene 1], waarmee is gegeven dat bewust en nauw werd samengewerkt. Aan het oordeel dat sprake is geweest van met de algemeen geldende, sociaal-ethische norm strijdige, ontuchtige handelingen, en derhalve - naar het oordeel van het hof en in zoverre anders dan de rechtbank - van strafrechtelijke laakbaarheid, kan niet in beslissende mate afdoen dat [betrokkene 1] voorafgaand aan de ten laste gelegde feiten seksueel wervend gedrag heeft vertoond, noch dat zij zelf initiatieven tot seksuele handelingen heeft genomen, zoals door en namens de verdachten naar voren is gebracht. Artikel 245 van het Wetboek van Strafrecht strekt immers tot bescherming van de seksuele integriteit van personen die daartoe gelet op hun jeugdige leeftijd in het algemeen geacht moeten worden niet of onvoldoende in staat te zijn, en daarmee de impact van hun handelen nog niet kunnen overzien. Daaraan moet naar het oordeel van het hof onverkort worden vastgehouden. Wel spelen voornoemde omstandigheden, gelet op de eveneens jeugdige leeftijd van de verdachten en de daarbij op zichzelf genomen gebruikelijke nieuwsgierigheid naar de grenzen van (vooral ook seksueel) gedrag, een belangrijke rol bij de vraag in welke mate de verdachten van die feiten een strafrechtelijk verwijt kan worden gemaakt. Het hof verwijst daarvoor naar hetgeen daaromtrent in het hierna volgende ten aanzien van de op te leggen straf wordt overwogen."

[....]

Onder 11

'[...] Het hof rept – het zij ter afsluiting opgemerkt – in dit verband ongetwijfeld weloverwogen niet van "niet kunnen overzien", maar van niet in "voldoende mate" kunnen overzien. Het is déze vaststelling betreffende mogelijke gevolgen die voor het hof één van de factoren vormt om toepassing te geven aan het rechterlijk pardon van art. 9a Sr en dus geen straf of maatregel op te leggen. Van innerlijke tegenstrijdigheid met andere overwegingen van het hof, mocht het middel daarop doelen, is geen sprake.'

ECLI:NL:RBNHO:2017:6724 (Aanbod tot pijpen in de bosjes)

'[...] Ten aanzien van het ontuchtig karakter van de seksuele handelingen:

Ter terechtzitting heeft de verdediging aangevoerd dat de gepleegde seksuele handelingen geen ontuchtig karakter hebben. In de visie van de verdediging is er sprake van een gering leeftijdsverschil tussen verdachte en [naam] en is er een affectieve relatie ontstaan door de frequentie van het onderling contact. Daarnaast heeft [naam] het initiatief genomen in de contacten en voor de seksuele handelingen, die zij zelf graag wilde.

De officier van justitie heeft zich op het standpunt gesteld dat de handelingen als ontuchtig te kwalificeren zijn en dat het seksueel wervend gedrag van het slachtoffer daaraan niet afdoet.

De rechtbank overweegt als volgt. Artikel 245 van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr) strekt tot bescherming van de seksuele integriteit van personen die daartoe, gelet op hun jeugdige leeftijd, in het algemeen geacht worden niet of onvoldoende in staat te zijn. Uit de jurisprudentie blijkt dat onder omstandigheden het ontuchtig karakter aan seksuele gedragingen met minderjarigen tussen de twaalf en de zestien jaar kan komen te ontvallen. Dit kan zo zijn indien sprake is van vrijwilligheid en als er een gering leeftijdsverschil is tussen de betrokkenen. Of het ontuchtig karakter in een bepaalde situatie ontbreekt en het seksueel contact daarmee sociaal-ethisch aanvaardbaar is, dient te worden beoordeeld aan de hand van de specifieke omstandigheden (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BK4794).

In het onderhavige geval kenden verdachte en het slachtoffer [naam] elkaar niet. Zij hadden elkaar voorafgaand aan de seksuele handelingen slechts enkele malen en telkens op straat getroffen en hoewel sprake was van opbouwend contact, was er geen sprake van een affectieve relatie. Ook was de relatie naar het oordeel van de rechtbank niet zodanig dat seksueel contact, gelet op de jonge leeftijd en in het licht van de sociaal-ethische normen, daarbinnen paste.

Voorts is aannemelijk geworden dat de seksuele handelingen in overgrote mate zijn verricht terwijl daarbij diverse vrienden van verdachte aanwezig waren, waarbij zij om [naam] en verdachte heen zijn gaan dansen en springen. Eén van hen heeft de handelingen bovendien gefilmd en deze beelden zijn achteraf verspreid. Verdachte wist bovendien dat [naam] één van zijn vrienden onder soortgelijke omstandigheden had gepijpt. Voorts draagt aan het ontuchtige karakter van de seksuele handelingen bij dat deze hebben plaatsgevonden in de openbare ruimte, in plaats van in een privé-situatie.

De rechtbank weegt ten slotte mee dat verdachte en zijn medeverdachten [medeverdachte] en [medeverdachte] , hebben verklaard dat de jongens verwonderd waren over het in hun ogen vreemde of bijzondere gedrag van [naam] , doordat zij hen telkens veel aandacht gaf, aangaf dat ze meer wilde en hen vroeg of zij hen mocht pijpen. Naar het oordeel van de rechtbank had verdachte uit dit gedrag van [naam] , die hij amper kende, kunnen en moeten opmaken dat het hier om een kwetsbaar meisje ging.

Gelet op al deze omstandigheden, in onderlinge samenhang bezien, is de rechtbank van oordeel dat sprake is geweest van seksuele handelingen die sociaal-ethisch niet aanvaardbaar zijn en dus een ontuchtig karakter hebben. In dit geval heeft zich een bijzondere situatie voorgedaan, waarin

verdachte zich uiteindelijk heeft laten meeslepen, maar die niet valt onder de uitzondering zoals bedoeld in genoemd arrest van de Hoge Raad.

Het seksueel wervende gedrag van [naam] doet, gelet op voormelde strekking van artikel 245 Sr, niet af aan voorgaande (vgl. gerechtshof Leeuwarden 26 november 2011, LJN BO6419 en HR 7 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:338). Dat zij het initiatief genomen heeft tot en volledig zou hebben ingestemd met de seksuele handelingen, maakt niet dat het handelen van verdachte daarmee niet onder de reikwijdte van artikel 245 Sr valt.

Ook is niet van belang dat verdachte niet wist dat [naam] pas veertien jaar was, nu de leeftijd in de delictsomschrijving een geobjectiveerd bestanddeel betreft en er op dit punt dus geen opzet of schuld is vereist.

Met de officier van justitie en de verdediging is de rechtbank van oordeel dat geen bewijs is voor een nauwe en bewuste samenwerking tussen verdachte en zijn medeverdachten. Gelet hierop dient verdachte te worden vrijgesproken van het medeplegen van het onderhavige feit.

ECLI:NL:RBAMS:2017:8317 (Vriendschappelijke seks)

'Bewezenverklaring:

De rechtbank acht op grond van de in rubriek 4. vervatte bewijsmiddelen bewezen dat verdachte *op meer tijdstippen in de periode van 1 januari 2016 tot en met 19 mei 2016 te Diemen, met [slachtoffer] ,geboren op [geboortedag slachtoffer] 2001, die toen de leeftijd van twaalf jaren maar nog niet die van zestien jaren had bereikt, buiten echt, ontuchtige handelingen heeft gepleegd, die mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam, immers heeft hij, verdachte, meermalen zijn penis in de vagina van voornoemde [slachtoffer] gebracht en met voornoemde [slachtoffer] getongzoend.* Voor zover in de tenlastelegging taal- en/of schrijffouten staan, zijn deze verbeterd. Verdachte is hierdoor niet in de verdediging geschaad.

Tav de strafbaarheid

De rechtbank acht op grond van de in rubriek 4. vervatte bewijsmiddelen bewezen dat verdachte *op meer tijdstippen in de periode van 1 januari 2016 tot en met 19 mei 2016 te Diemen, met [slachtoffer] ,geboren op [geboortedag slachtoffer] 2001, die toen de leeftijd van twaalf jaren maar nog niet die van zestien jaren had bereikt, buiten echt, ontuchtige handelingen heeft gepleegd, die mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam, immers heeft hij, verdachte, meermalen zijn penis in de vagina van voornoemde [slachtoffer] gebracht en met voornoemde [slachtoffer] getongzoend.* Voor zover in de tenlastelegging taal- en/of schrijffouten staan, zijn deze verbeterd. Verdachte is hierdoor niet in de verdediging geschaad.

Hoge Raad 13 juni 2017, ECLI:NL:2017:1071 (Op vakantie met judoleraar)

Bewijsoverwegingen

2.2.3

Het Hof heeft ten aanzien van de bewijsvoering voorts het volgende overwogen:

"Ten aanzien van het feit onder 5 overweegt het hof in het bijzonder als volgt. Voor een bewezenverklaring van het bestanddeel ' aan de zorg en/of waakzaamheid toevertrouwd' , is niet vereist dat de ouders of wettelijk vertegenwoordigers uitdrukkelijk toestemming hebben verleend dat de betreffende minderjarige bij de verdachte verbleef of dat zij bekend waren

met de aanwezigheid van die minderjarige bij de verdachte. Voldoende is dat sprake is van een omstandigheid waarin geen directe bescherming door de ouder(s) geboden kan worden en een hoedanigheid ten opzichte van de betrokken minderjarige die telkens een min of meer grote mate van afhankelijkheid van de dader met zich meebrengt, en dat de dader daaraan een zeker overwicht tegenover die minderjarige kan ontleen. De strekking van de betreffende wetsbepaling is bescherming te verlenen aan minderjarigen, die als gevolg van die afhankelijkheid en dat overwicht minder weerstand aan de dader bieden dan anderen. Naar het oordeel van het hof is er in het onderhavige geval sprake van een hoedanigheid zoals hierboven beschreven. Naar het oordeel van het hof was [slachtoffer] tijdens de bewuste vakantie aan de zorg en/of waakzaamheid van verdachte toevertrouwd. Dat verdachte [slachtoffer] niet in zijn hoedanigheid van haar judoleraar meenam naar Frankrijk doet daar niet aan af. Zij voelde zich overigens wel zijn leerling, wat naar het oordeel van het hof in de gegeven omstandigheden (ze reed met de familie van verdachte in diens bus (met logo van [A]) mee naar de vakantie locatie en kampeerde in de directe nabijheid van verdachte en diens familie) eens temeer een zekere afhankelijkheid van de minderjarige aangeefster ten opzichte van de meerderjarige verdachte met zich bracht."

Hoge Raad

2.3

Bij de beoordeling van het middel dient het volgende voorop te worden gesteld. De in art. 249, eerste lid, Sr opgenomen opsomming van door hun hoedanigheid ten opzichte van de dader aangeduide minderjarigen met wie het plegen van ontucht in deze bepaling strafbaar is gesteld, wordt hierdoor gekenmerkt dat die hoedanigheid telkens een min of meer grote mate van afhankelijkheid van de dader meebrengt, en dat de dader daaraan een zeker overwicht tegenover die minderjarigen kan ontleen. De strekking van evengenoemde bepaling is dan ook bescherming te verlenen aan minderjarigen die als gevolg van die afhankelijkheid en dat overwicht minder weerstand aan de dader kunnen bieden dan anderen. (Vgl. HR 26 juni 1990, ECLI:NL:HR:1990:AD1168, NJ 1991/95).

Blijkens de bewijsvoering heeft het Hof vastgesteld dat verdachte - de judoleraar van de 16-jarige aangeefster - de aangeefster had uitgenodigd om met hem en zijn gezin met de bus van de verdachte naar Frankrijk te reizen om daar samen de vakantie door te brengen op een camping, tijdens welke vier weken durende vakantie de verdachte en de aangeefster veel tijd met elkaar hebben doorgebracht en de verdachte de bewezenverklarde ontucht met haar heeft gepleegd. Het Hof heeft daaruit kennelijk en niet onbegrijpelijk afgeleid dat de minderjarige aangeefster gedurende die vakantie onder de hoede van de verdachte stond waardoor zij - mede omdat de verdachte tevens haar judoleraar was - zich tegenover de veel oudere verdachte in een afhankelijke positie heeft bevonden en zij onvoldoende weerstand heeft kunnen bieden aan diens, aan die afhankelijkheid ontleende overwicht op haar. Zulks in aanmerking genomen geeft het oordeel dat de aangeefster "aan verdachtes zorg en/of waakzaamheid was toevertrouwd" in de betekenis die daaraan in art. 249, eerste lid, Sr toekomt, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is dat oordeel voorts niet onbegrijpelijk.

2.6

Het middel faalt derhalve.

ECLI:NL:RBNHO:2017:6724

OVERWEGINGEN MELDEN (Aanbod pijpen in bosjes)

ECLI:NL:2017:8868

OVERWEGINGEN MELDEN (KELDERBOXSEKS)

ECLI:NL:RBAMS:2017:8317

OVERWEGINGEN MELDEN (Vriendschappelijke seks)

ECLI:NL:RBZWB:2017:7160 (Doktertje spelen)

‘Anders dan door de officier van justitie is gesteld, is de rechtbank evenwel van oordeel dat het bestaan van een afhankelijkheidsrelatie, het daarmee gepaard gaande overwicht en enige vorm van misleiding niet voldoende is om invulling te geven aan de voor dwang benodigde feitelijkheid. De voormelde feiten en omstandigheden waaronder de seksuele handelingen hebben plaatsgevonden, zoals deze uit de bewijsmiddelen volgen, zouden mogelijk de conclusie rechtvaardigen dat verdachte door misleiding de aangeefsters heeft bewogen die seksuele handelingen te ondergaan en toe te staan. Immers, verdachte heeft zich voorgedaan als arts, hen daarmee overtuigd van zijn deskundigheid en hij had hierdoor voorts een zeker overwicht op aangeefsters. In die hoedanigheid heeft hij de aangeefsters door misleiding ertoe overgehaald mee te werken aan voornoemde handelingen.

Echter uit de bewijsmiddelen kan onvoldoende worden vastgesteld dat er steeds sprake was van een ‘door een feitelijkheid dwingen’ zoals bedoeld in artikel 242 Sr (resp. art. 246 Sr). In dat verband wordt acht geslagen op het feit dat uit alle verklaringen van aangeefsters blijkt dat zij destijds (met de kennis van toen) vrijwillig hebben meegewerkt aan de onderzoeken die verdachte hen voorlegde, en uit meerdere verklaringen blijkt dat het aangeefsters vrij stond de onderzoeken te weigeren. Op grond van het voorgaande kan niet worden vastgesteld dat verdachte opzettelijk een zodanig psychische druk heeft uitgeoefend of de aangeefsters in een zodanige afhankelijkheidsrelatie heeft gebracht dat zij zich daardoor niet tegen die handelingen konden verzetten. Voorts kan ook niet worden vastgesteld dat de verdachte de aangeefsters heeft gebracht in een zodanige, door hem opzettelijk veroorzaakte, bedreigende situatie dat het daardoor voor de slachtoffers zo moeilijk was om zich aan die handelingen te onttrekken dat er sprake was van dwang van de zijde van verdachte.

De rechtbank komt derhalve tot het oordeel dat niet valt vast te stellen dat er sprake was van dwang als bedoeld in artikel 242 Sr. Dat brengt met zich dat verdachte dient te worden vrijgesproken voor de, telkens primair ten laste gelegde, verkrachtingen (11 maal) en aanranding (1 maal).

Overwegingen ten aanzien van de subsidiair ten laste gelegde feiten (12 maal ontucht).

De verdediging heeft aangevoerd dat verdachte niet werkzaam was in de gezondheidszorg en dat aangeefsters derhalve niet als patiënt of cliënt aan verdachtes hulp en/of zorg waren toevertrouwd.

De rechtbank constateert in dat kader dat uit de bewijsmiddelen blijkt dat verdachte masseur was, een website onderhield waar hij zijn diensten aanbood en dat hij thuis een behandelkamer had ingericht. In deze kamer, waar hij aangeefsters ontving en behandelde, bevonden zich onder andere

een massagetafel, meerdere medische instrumenten (waaronder een eendenbek oftewel speculum) en medische boeken.

De rechtbank stelt gelet op het voorgaande vast dat verdachte in de ten laste gelegde periode als (sport)masseur werkzaam was in de gezondheidszorg. Aangeefsters hebben immers verklaard dat hij daadwerkelijk aangeefsters heeft gemasseerd. Vastgesteld kan voorts worden dat er tussen verdachte en aangeefsters een verhouding is ontstaan waarbij aangeefsters als patiënt dan wel cliënt aan verdachtes zorg waren toevertrouwd.

Vanuit zijn hoedanigheid als masseur benaderde hij aangeefsters voor het doen van onderzoeken. Hij gebruikte formulieren met het logo van het UMC, gaf vergoedingen die afkomstig zouden zijn van het UMC, had diploma's aan de muur hangen en gaf agenda's van Pink Ribbon mee. Hij gaf zich uit voor arts en/of medisch onderzoeker verbonden aan een universiteit en zette de titel drs voor zijn naam. Ook kan uit de bewijsmiddelen worden afgeleid dat de aangeefsters er daadwerkelijk van uit gingen dat verdachte arts was. In de periode waarin zij verdachte kenden heeft verdachte alle vermoedens die leiden in die richting zelf in het leven geroepen, dan wel op zijn minst aangemoedigd en bevestigd. In de ogen van de aangeefsters was verdachte dan ook een arts. Vanuit deze door verdachte geschapen rol bood hij, vanuit zijn zogenaamde expertise, meerdere soorten medische onderzoeken en behandelingen aan. Deze onderzoeken werden in de behandelkamer bij verdachte thuis uitgevoerd.

De handelingen die verdachte verrichtte, waaronder uitstrijkjes, SOA-tests, een HPV-test en borstonderzoek, zijn allen aan te merken als handelingen die normaliter binnen de gezondheidszorg worden verricht.

De rechtbank overweegt dat uit de bewijsmiddelen blijkt dat verdachte werkzaam was als (sport)masseur, zich voordeed als arts en daarmee een vertrouwensrelatie heeft opgebouwd die gelijk staat aan die tussen een daadwerkelijke arts en zijn of haar patiënt, en vanuit die afhankelijkheidspositie ontuchtige handelingen met aangeefsters heeft gepleegd. De rechtbank overweegt, zoals reeds in het voorgaande is overwogen, dat, voor zover de verklaringen van aangeefsters en verdachte met betrekking tot de exacte aard en frequentie van de handelingen verschillen, de verklaringen van aangeefsters tot uitgangspunt worden genomen. Zij hebben gedetailleerd, en vanuit eigen herinnering, hierover kunnen verklaren, waar verdachte heeft aan moeten geven niet meer te weten wat hij tegen welke aangeefster heeft gezegd en wat er precies bij welke aangeefster plaats heeft gevonden.

Dit maakt dat de rechtbank van oordeel is dat wettig en overtuigend bewezen kan worden verklaard dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan alle, als subsidiair ten laste gelegde, feiten.'

Inleiding

Het kan niemand zijn ontgaan dat momenteel sprake is van een verhoogde aandacht voor seksueel misbruik. De Metoo# discussie heeft niet alleen 'Hollywood' op haar grondvesten doen schudden, maar heeft ook elders effect, zoals in de modellenwereld. Daarenboven woekert de kwestie van het seksueel misbruik in institutioneel verband, al enige decennia als niet uitblusbare veenbrand door in de samenleving, zoals onlangs in de onthulling van seksueel misbruik in de sportwereld, waarover

gerapporteerd door de Commissie De Vries.¹ Het is echter niet die institutionele vorm die wij in deze rubriek willen belichten, maar een andere vorm van seksueel misbruik, of zo men wil seksuele miscommunicatie die evenzeer de maatschappelijke aandacht vraagt, namelijk de strafwaardigheid van seksuele contacten met en door minderjarigen. We leven wat betreft het thema seksualiteit, in het bijzonder wanneer het minderjarigen betreft, in een diffuus tijdperk. Giddens heeft dat treffend aangeduid met de term 'plastic sexuality', ofwel : een sterk geïndividualiseerde perceptie op de seksualiteit gevormd op de basis van individuele erotische behoeften en noden, waarbij seksualiteit dienst doet als identiteitsmarker.² Anders gezegd: seksualiteit is alom, zeker ook onder minderjarigen en de daarmee gepaard gaande permissiviteit roept – als immer – een inherente behoefte aan maatschappelijke regulering op. Het strafrecht speelt, gelet op zijn 'voorbeeld stellende' functie, een prominente rol bij het in goede banen leiden van de seksualiteit. Wat dat betreft is er, zoals duidelijk wordt uit de fraaie studie van Lindenbergh en Van Dijk naar de (systematiek) van de zedenwetgeving,³ niets nieuws onder de zon. Althans niet wanneer het gaat om de bescherming van minderjarigen, die wordt – als zij geslachtsrijp zijn - weliswaar een zekere seksuele autonomie gegund, maar de strafrechtspleging ligt op de loer om in te grijpen wanneer dat nodig zou zijn. Het uitgangspunt van 'doe het beschermen beter', dat als vertrekpunt gold voor de herziening van de zedelijkheidswetgeving van 1992 doet nog steeds opgeld. De ogenschijnlijke verruiming van de strafrechtelijke bescherming uit later jaren ondanks. Dat is, zoals het onderzoek van Lindenbergh en Van Dijk laat zien met name het geval voor de rechtspraak: zij constateren dat de rechter zich wanneer het gaat om seksuele contacten met minderjarigen, in het bijzonder de categorie 'óntuchtige handelingen' uit artikel 247 Sr, niet veel gelegen laat liggen aan de door de wetgever in 2004 doorgevoerde verruiming. Vastgehouden wordt aan de gedachte dat minderjarigen weliswaar niet seksueel onaantastbaar mogen zijn, maar op de eerste plaats toch vooral beschermd dienen te worden. Ook tegen de seksuele verleiding die van hen zelf uitgaat.⁴ En die laatste is zeker aanwezig in de hieronder te bespreken uitspraken. Hoe kunnen we de 'Lolita's' (m/v) van vandaag beschermen tegen de risico's van hun promiscue gedrag, zeker ook met het oog op een fenomeen als sexting?

Het duiden van de grenzen van 'het seksuele fatsoen' raakt echter niet alleen minderjarigen, want ook voor meerderjarigen geldt dat de (ogenschijnlijk) permissieve seksuele cultuur repercussies in zich bergt. Het appel op de seksuele autonomie dat opgeld doet roept, paradoxaal genoeg, ook een beeld van 'beschikbaarheid' op. Waar seksuele autonomie zou moeten duiden op wederzijds respect voor de seksuele integriteit, roept het autonome karakter van de seksuele drift, in samenhang met vaak aanwezige handelingsverlegenheid risico's op voor misvattingen over wederzijds 'verlangen'. Mocht een en ander leiden tot een strafvervolgning, dan ligt steevast het bewijsprobleem van de dwang op de loer. Immers, anders dan ten aanzien van minderjarigen geldt hier geen uitgangspunt van bescherming. Dat zou uit oogpunt van aan seksueel meerderjarigen te gunnen seksuele autonomie ook onwenselijk zijn. De Hoge Raad stelt dan ook strikte normen aan het voor dwang

¹ K. De Vries, C. Roo-Van Dorp & E. Myer, *Rapport seksuele intimidatie en misbruik in de sport* (commissie De Vries), Nieuwegein: Arko Sports Media 2017.

² A. Giddens, *The transformation of Intimacy: sexuality, love, and eroticism in modern societies*, Stanford University Press 1992.

³ K. Lindenbergh & A.A. van Dijk, *Herziening van de zedendelicten*, Zutphen: Uitgeverij Paris 2016. Voorts ook: J. ten Voorde, 'Strafbaarstelling van nieuwe vormen van ongewenste seksuele gedragingen in Nederlandse zedenwetgeving', in: Vereniging voor de vergelijkende studie van het recht België en Nederland, *Preadviezen*, Den Haag: Boom Ju 2016, p. 191-256.

⁴ Lindenbergh & Van Dijk 2016, p.

vereiste opzet: minstens aannemelijk moet zijn dat de verdachte wetenschap heeft gehad van de aanmerkelijke kans dat het slachtoffer zich in een onvrije situatie bevond waardoor het voor haar of hem onmogelijk was zich aan het seksuele contact te onttrekken. Soms echter is er ogenschijnlijk wel sprake van instemming – en dus niet van dwang -, maar berust die instemming op misleiding door de verdachte. Dan rijst de vraag of met ‘the benefit of hindsight’ alsnog juridisch gezien sprake is van een dwang. Ook die vragen liggen voor in de door ons beschreven uitspraken. We bespreken eerst de boven vermelde uitspraken en beschouwen die vervolgens in breder verband.

Beschouwing ECLI:NL:RBDHA:2017:10363 (Aanranding I)

Verdachte en het slachtoffer hebben gedurende enige maanden aan sexting gedaan.⁵ Aangeefster was toen 18 jaar en leerling van de school waar verdachte als docent werkzaam was; hij gaf haar echter geen les. Nadat beiden besloten te stoppen met dit hands off contact, heeft verdachte aangeefster later opgezocht en hebben zich hands on seksuele contacten voorgedaan. Op één moment is sprake geweest van onverhoeds contact, in de auto toen verdachte de hand onder de bh van aangeefster heeft gestopt. Zij verklaart daarover dit contact als ongewenst en onprettig te hebben ervaren, dat geldt echter niet voor een op een later moment gewisselde tongzoen. De vraag die voorligt is of bij het in de auto onverhoeds onder de bh betasten van de borsten van aangeefster gelet op de eerdere- en latere contacten sprake was van dwang, als vormend bestanddeel voor aanranding?

De rechtbank stelt vast dat het zonder enige aankondiging onder de bh betasten van de borsten inderdaad onverhoeds geweest, maar dat niettemin geen sprake is van de voor strafbaarheid benodigde dwang. De aanleiding daarvoor ligt volgens de rechtbank in het consensuele karakter van de eerdere, en latere seksuele contacten. Dat is opmerkelijk, omdat het betasten van de borsten wel als ‘onverhoeds’ wordt gekwalificeerd, en ook het slachtoffer aangeeft dat zij van dit specifieke contact niet was gediend. Opgemerkt zij dat zij zich in een situatie bevond waarin zij zich niet, althans moeilijk aan het contact kon onttrekken: ze zat in een auto naast de verdachte. Dat is weliswaar een minder klemmende situatie dan waarvan destijds sprake was in het Rijles-arrest (ECLI:NL:HR:1999:ZD1180), maar samen met het gegeven dat verdachte en aangeefster elkaar al enige tijd niet hadden gezien, het de verdachte was die aangeefster weer opzocht en haar in zijn auto uitnodigde, zou een kwalificatie als aanranding mogelijk zijn geweest.

De rechtbank is er echter niet van overtuigd van het voor dwang benodigde (voorwaardelijk) opzet op de onvrijwilligheid. Nu er tussen verdachte en aangeefster al vóór de tenlastegelegde gedragingen een zekere mate van seksuele spanning bestond, waarbij óók door aangeefster seksuele getinte berichten werden verstuurd, kan niet meer van ‘onverhoeds’ handelen door verdachte en daarmee ook niet meer van ‘dwang’ worden gesproken. Betekenis wordt toegekend aan het feit dat aangeefster verdachte opzocht in het lokaal waar hij les gaf nádat hij haar eerder – volgens haar ongewenst - onder haar bh had gevoeld. Opgemerkt kan worden dat het initiatief voor de tongzoen – opnieuw - bij verdachte lijkt te liggen. In het licht van de ‘seksuele gretigheid’ die de verdachte ten toon spreidt roept dit de vraag op wat destijds de intentie is geweest van aangeefster met het opstarten van de ‘hands off’ seksuele contacten? Beiden verklaren dat sprake was van vriendschap en wederzijds vertrouwen, waarbij aangeefster verklaart de verdachte via het digitale verkeer ‘zelfvertrouwen’ te hebben willen geven. Dát de verdachte gelet op de ‘toonsetting’ wellicht heeft

⁵ Zie ook: Landelijk Expertisecentrum Kinderporno en Kinderseksuïerisme, *Leidraad Afdoening sextingzaken*, Openbaar Ministerie/Politie, november 2017.

gedacht dat aangeefster instemde met 'hands on' seksuele contacten is mogelijk, maar staat geenszins vast. Nu een tenlastelegging op de voet van artikel 247 (ontuchtige handelingen) of 249 (misbruik door (zorg)verantwoordelijke) gelet op de leeftijd van aangeefster en het ontbreken van een functionele relatie niet mogelijk was, restte geen andere keuze dan te kiezen voor aanranding; en daarmee ligt het accent op de te bewijzen dwang. Op de keper bezien lijkt de vrijspraak ter zake van aanranding te berusten op een opportuniteitsafweging van de rechtbank, verpakt in een verkapt kwalificatieargument. Daarbij is niet de vraag of verdachte bij het betasten van de borsten zich rekenschap heeft gegeven van mogelijke wilsonvrijheid bij aangeefster, maar het (eerdere en latere) gedrag van aangeefster leidend. Daarmee laat de rechtbank de vraag naar het (voorwaardelijk) opzet van verdachte in het midden en wordt uitgegaan van een aanvaardbaar vermoeden van seksuele beschikbaarheid van aangeefster. Dat vormt een omkering van (wettelijke) uitgangspunten.

Beschouwing ECLI:NL:GHSHE:2017:3326 (Toegeeflijke stiefdochter)

Ook in deze uitspraak is de hoofdrol weggelegd voor het 'dwingen', dit maal als bedoeld in artikel 242 (feit 1) resp. 246 Sr (feit 2). Veiligheidshalve is ter zake van feit 1 subsidiair artikel 249 Sr opgenomen. Mocht het dwingen niet bewezen verklaren, dan kan een veroordeling ter zake van het miskennen van de functionele (zorg)verantwoordelijkheid door de stiefvader jegens diens stiefdochter volgen. En zo gebeurt, want het hof constateert wel dat sprake was van een 'loyaliteitsconflict', maar dat dit niet kan worden gekwalificeerd als het voor verkrachting en aanranding benodigde dwingen. Dat vereist dat aangeefster door toedoen van verdachte in een situatie is komen waaraan zij zich redelijkerwijs niet kon onttrekken, van welke wilsonvrijheid de verdachte zich bewust was en deze heeft aanvaard.

Ook spreekt uit de waardering van de feiten een gerichtheid op de handelwijze van het slachtoffer. Het initiatief tot het seksuele contact ligt weliswaar bij verdachte, maar hij lijkt op weinig verzet te stuiten. Opmerkelijk is dat er in het begin sprake lijkt te zijn geweest van aandringen en enige manipulatie door verdachte. Te lezen valt dat aangeefster toegaf aan de wensen van verdachte omdat zij het geluk van haar moeder niet wilde verstoren. Daarnaast was aangeefster bang dat verdachte 'negatief over haar en haar vriendjes zou praten'. Niet duidelijk wordt wáárom aangeefster zulks vreesde, het 'negatief praten over slachtoffer en haar vriendjes' is ook niet als 'andere feitelijkheid' in de tenlastelegging opgenomen. Dat laat de mogelijkheid open dat aangeefster enkel dacht dat verdachte negatief over haar zou praten wanneer zij geen seks met hem had. In dat geval is geen sprake van door verdachte uitgeoefende relevante 'druk' worden gekwalificeerd op grond waarvan gesproken kan worden van dwingen. De mogelijke druk die slachtoffer op dit punt heeft gevoeld kan daarnaast niet worden geschaard onder het geconstateerde 'loyaliteitsconflict'. Eerder is sprake van druk van een geheel andere aard, namelijk druk die gepaard gaat met de angst om 'zwart te worden gemaakt'. Daarbovenop komt dat aangeefster jegens verdachte promiscue seksueel gedrag vertoond, wat het lastig maakt om vaste voet te vinden voor de door aangeefster aangevoerde wilsonvrijheid. Dat het hof uitwijkt naar het subsidiair ten laste gelegde artikel 249 Sr is dan ook invoelbaar, maar ook onbevredigend. Immers, net als in de uitspraak van de Rechtbank Den Haag wordt het bewijs van het dwingen exclusief afgeleid uit de houding en het handelen van aangeefster. In het arrest wordt op dit punt louter stilgestaan bij de ervaringen van het slachtoffer, zonder daarbij de daadwerkelijke invloed, intentie(s) en mogelijke manipulaties van verdachte te betrekken. Daarbij geldt, meer nog dan in de uitspraak van de rechtbank Den Haag, dat sprake is van een juridische afhankelijkheidsrelatie als bedoeld in artikel

249 Sr; ook dat zou gewicht in de schalen dienen te leggen bij het beoordelen van de wilsonvrijheid bij aangeefster. Het feit dat aangeefster ná te zijn gezwicht 'er maar het beste van heeft gemaakt' heeft weliswaar tot gevolg dat het voor de rechter lastig is om vast te stellen of, en in hoeverre de initiële wilsonvrijheid ook gedurende de seksuele relatie nog 'sluimerend' aanwezig was, maar laat onverlet dat die er in eerste instantie wel degelijk was. De verdachte heeft zijn feitelijke en juridische overwicht gebruikt om druk uit te oefenen, en dat zou zijn te kwalificeren als een 'andere feitelijkeheid'. Had het hof anders beslist als aangeefster zich minder snel gewonnen had gegeven en zich meer terughoudend had opgesteld binnen de seksuele relatie? Wellicht, maar de vraag lijkt ons te moeten zijn wát haar heeft doen besluiten om het seksuele contact aan te gaan, waarom zij het continueert is een tweede. Het vertrekpunt dient, anders gezegd, te liggen bij de opstelling en intentie van verdachte bij de start van de 'relatie'. Door vrij te spreken van artikel 242 en te kiezen voor een veroordeling voor artikel 249 Sr roept het hof de suggestie op dat het aan aangeefster is om zich blijvend te weer te stellen tegen door verdachte uitgeoefende druk, en dat is ons inziens een uitgangspunt dat in het licht van de (seksuele) manipulaties die liggen besloten in seksuele fantasieën van meerderjarigen jegens minderjarigen de 'onvrijwillige start' en mogelijk onvrijwillige voorzetting van de seksuele contacten miskent.

Beschouwing ECLI:PHR:2017:1381 (Aanranding II)

Onder 7 – nog voordat de AG zich buigt over het specifieke gedrag van verdachte – worden de kaders uiteengezet die betrekking hebben op situaties waarbij niet direct duidelijk is of het aanraken 'ontuchtig' is. Mocht aan de hand van de uiterlijke verschijningsvorm niet direct duidelijk zijn of de handelingen een seksueel (en daarmee ontuchtig) karakter hebben, dan komt het volgens de AG aan op een beoordeling van alle omstandigheden van het geval. De AG concludeert dat een seksuele intentie niet altijd hoeft te worden vastgesteld, maar concludeert eveneens dat de (vaststelling van de) seksuele intentie wél relevant kan zijn. Dat is namelijk het geval wanneer de seksuele strekking van de handeling niet 'direct' blijkt uit de uiterlijke verschijningsvorm. Vervolgens komt de AG tot de conclusie dat het door verdachte over de nek en rug wrijven van aangeefster als ontuchtig dient te worden gekwalificeerd, althans dat het hof op een niet onbegrijpelijke wijze heeft vastgesteld dat sprake is van (het dulden van) ontucht. Onder 10 stelt de AG dat 'het Hof het standpunt van verdachte dat zijn handelen niet seksueel gericht was, niet heeft geloofd'. Hierbij verwijst de AG naar de bewijsoverweging van het Hof waarin staat dat de handeling van verdachte niet louter 'troostend of bemoedigend is'. De AG vervolgt met de zinsnede: 'Dit is van betekenis: een seksuele intentie hoeft niet steeds te worden vastgesteld'. Deze formulering roept vragen op, omdat deze voor tweërlei uitleg vatbaar is: wordt bedoeld dat de rechter de seksuele intentie niet expliciet hoeft vast te stellen wanneer hij meent dat deze reeds blijkt uit de uiterlijke verschijningsvorm? Of duidt de zinssnede erop dat het hof, met haar vaststelling dat sprake was van een ontuchtige handeling (impliciet) het verweer van verdachte weerlegt dat slechts sprake was van 'troosten'? Hoe het ook zij, in het voorliggende geval lijkt nu toch ook niet gezegd te kunnen worden dat het ontuchtige karakter van de handelingen direct volgt uit de uiterlijke verschijningsvorm van de gedraging. Er zou dan toch sprake moeten zijn van dwingen via een 'andere feitelijkeheid', welke laatste zou zijn gelegen in – zo nemen we bij gebrek aan een expliciete duiding door het hof aan – de 'gezags- annex vertrouwensrelatie' tussen verdachte en aangeefster. Van gewicht daarbij is het leeftijdsverschil en – zo lijkt het – het feit dat verdachte lid is van de vrijwillige brandweer. Dat plaatst hem ten opzichte van het minderjarige aangeefster in een overwichtspositie, althans zo meent het hof. Want in welke hoedanigheid aangeefster ter plekke was wordt niet duidelijk, vermeld wordt slechts dat 'aanwezig'

was bij de jeugdbrandweer. De onderbouwing van het arrest schiet onzes inziens dan ook tekort. Zeker, niet uitgesloten is dat verdachte over de schreef ging en door aangeefster – wellicht onverhoeds – over de nek en blote rug te wrijven, handelde in strijd met de ‘thans geldende sociaal-ethische norm’, maar daartegenover staat dat verdachtes gedragingen achteraf zijn die voor de AG de weegschaal doen doorslaan naar ‘ontucht’. Het is mogelijk om spijtbetuigingen achteraf zodanig te interpreteren dat hieruit een seksuele intentie ten tijde van de aanraking wordt afgeleid. Tot een dergelijke vaststelling komt de AG echter niet. Eerder lijkt te worden geconcludeerd dat de het gedrag van verdachte achteraf min of meer ‘voor zichzelf spreekt’. Voor een veroordeling op basis van artikel 246 Sr is echter vereist dat sprake is van gedrag dat in strijd is met de sociaal ethische norm, wat impliceert dat de handeling als seksueel kan worden geïnterpreteerd én dat de steller ervan zich minstens bewust is van deze kwalificatie en dit heeft aanvaard. In dat geval doet het feit of de steller als dan niet daadwerkelijk een seksuele intentie had er niet toe, met zijn handeling overschrijdt hij de grenzen van die hebben te gelden ter zake van de lichamelijke integriteit van degene die zijn handeling onverhoeds, tegen de wil, moest ondergaan. Die ‘seksuele’ intentie wordt door het hof en de AG achteraf ingelezen uit de gedragingen achteraf, ofwel: de schuldbevuste houding van verdachte. Maar is die werkelijk gebaseerd op wetenschap en aanvaarding van het overschrijden van de (seksuele) fatsoensgrens? Of heeft de verdachte zich destijds onvoldoende rekenschap gegeven van de verhoogde sensitiviteit die toen al opgeld deed wanneer het lichamelijke contacten tussen minderjarigen en meerderjarigen betreft? De kritische grens van ‘de’ sociaal-ethische norm is de laatste tijd duidelijk verlaagd, wat de vraag oproept óf verdachte zich daarvan (voldoende) rekenschap heeft gegeven. Dat vraagt op zijn minst een kritischer toetsing en onderbouwing van de, op het dwingen en ontucht, gerichte intentie van verdachte.

Beschouwing ECLI:NL:RBNHO:2017:6724 (Aanbod tot pijpen in de bosjes)

Ook deze zaak is er een zoals tegenwoordig zovelen: een kwetsbare aangeefster die ‘status en aandacht’ probeert te verwerven via het aanbieden van seksuele handelingen. Het betreft hier geen afgedwongen seksueel contact, alhoewel de betrokken minderjarige jongen wellicht wel als zodanig kan worden gezien. Het wordt hem door aangeefster immers niet gemakkelijk gemaakt haar genereuze aanbod te weigeren: aangeefster biedt meermalen aan hen (lees: meervoud) te mogen pijpen. Dat, in samenhang met het gegeven dat zij – helaas – bekend stond als zijnde ruimharig met haar seksuele gunsten, doet de overprikkelde seksuele jongensbreinen doorslaan en leidt tot de scene in de bosjes waarbij aangeefster verdachte pijpt, in aanwezigheid van enkele vrienden. Eén daarvan filmt het geheel en wordt ter zake van het maken en verspreiden van kinderpornografie veroordeeld. De jongen die wordt gepijpt wordt veroordeeld voor het plegen van een ontuchtige handeling met een minderjarige. Het wervende gedrag van aangeefster staat daaraan niet in de weg, aldus de rechtbank.

In deze is het met name de opportuniteit van de vervolging die bij ons vraagtekens oproept. Kan van een minderjarige worden verwacht dat hij zo’n persistent aanbod weigert? En wordt hij, indien hij instemt, niet zelf ook subject van een ontuchtige handeling, gepleegd door aangeefster? Uit niets blijkt dat aangeefster daadwerkelijk gedwongen werd te pijpen, en evenmin dat zij bezwaar heeft gemaakt tegen het filmen. Duidelijk ook is dat een eerdere vergelijkbare situatie níet tot aangifte heeft geleid. Wat dan maakte dat dat dit maal wel het geval was? We kunnen daar slechts naar gissen, en het feit dát aangifte is gedaan – naar wij vermoeden door de ouders van het meisje, of een zorgrelatie – is alleszins begrijpelijk. En dat de jongens, die in de meerderheid waren, de grenzen van het seksuele fatsoen hebben geschonden, onderschrijven we. Maar het nettoresultaat is

dat twee minderjarigen nu een strafblad hebben ter zake van een zedendelict, en dat lijkt ons – gelet op het initiatief van aangeefster en de afwezigheid van enige rechtens relevante dwang - een te dure les.

Beschouwing A-G Hofstee 3 januari 2017, ECLI:NL:PHRL2017:109 (Kelderboxseks)

Eenzelfde observatie als voor bovenstaande zaak, geldt onzes inziens voor deze uitspraak. Wederom is sprake van uit de hand gelopen gedeelde seksuele fantasieën tussen minderjarigen. Dit maal lijkt het om een ‘inwijdingsbijeenkomst’ te gaan tussen ‘ervaren’ dames en maagdelijke heren. Niet iedereen voelt zich helemaal gemakkelijk bij de situatie, want verdachten geven aan zich wat ongemakkelijk te hebben gevoeld bij het gelijktijdig betasten en binnendringen van een en hetzelfde meisje. Daartegenover staat dat een van de twee meisjes blijft persisteren in haar verklaring dat het vrijwillige seks betrof. De ander doet echter later aangifte, maar verklaart blijkbaar onvoldoende om te doen besluiten voor vervolging wegens verkrachting of aanranding. Daarmee ontstaat eenzelfde soort gewrongen scenario als in de bovenstaande zaak: de ene helft van de aanwezigen wordt veroordeeld wegens het plegen van ontuchtige handelingen met een minderjarige, en de andere helft – de eveneens niet gedwongen minderjarigen – worden gekwalificeerd als slachtoffer. Wat rest is rekening te houden met dit gegeven bij het bepalen van de strafmaat; er volgt een rechterlijk pardon. Ook hier geldt dat het niet aan de rechter is de opportuniteit van de vervolging te toetsen, en dat, als een bewezenverklaring en kwalificatie mogelijk is, een veroordeling heeft te volgen. Daarbij moet worden opgemerkt dat, anders dan in de bovenstaande zaak, er sprake is van een zeker omslagmoment. Eén van de mannelijke genodigden meent namelijk dat het een goed idee is om een vierde jongen uit te nodigen, die daar gaarne gehoor aan geeft. En ook het feit dat onderling tussen de jongens afspraken zijn gemaakt over de te hebben seks geeft aan dat de meisjes in deze toch eerst en vooral als ‘instrument’ ten behoeve van de bevrediging van de mannelijke driften werden gezien. Dát aan de verdachten duidelijk moet worden gemaakt dat zo’n benadering onwenselijk is, is evident, maar ook hier is de prijs die ze moeten betalen hoog en rijst de vraag of strafrechtelijk ingrijpen de juiste keuze is geweest.

Beschouwing ECLI:NL:RBAMS:2017:8317 (Vriendschappelijke seks)

Ook deze zaak hebben we gekozen vanwege de mogelijke twijfels aan de opportuniteit van de ingestelde strafvervolging, en de worsteling van de rechter hiermee die uit het vonnis spreekt. Anders dan in de voorgaande twee zaken gaat het hier niet om seksueel experimenteergedrag tussen minderjarigen, maar om consensuele seksuele contacten tussen een 28-jarige verdachte en een, zo bleek, veertienjarige uit Letland afkomstig meisje. Verdachte voert een leeftijdsverweer: niet uitgesloten is dat het slachtoffer zestien jaar zou kunnen zijn nu in Letland regelmatig een verkeerde geboortedatum zou worden geregistreerd. Dat verweer slaagt gelet op het geobjectiveerde leeftijdsvereiste ex artikel 245 Sr niet. Bovendien geeft de verdachte ter zitting toe het paspoort te hebben ingezien en zodoende te hebben geweten van de daarin vermelde leeftijd van het slachtoffer.

Daarnaast stelt de verdachte dat het consensuele contacten betrof, dat gelet op de veranderde maatschappelijke opvattingen niet als ontuchtig zouden hebben te gelden. Verdachte stelt ‘verontschuldigbaar’ te hebben gedwaald over de strafbaarheid van dergelijke seksuele contacten. Daarmee legt hij de vinger weliswaar op de zere plek, maar dat mag hem niet baten. Want juist omdat het huidige seksuele discours zo diffuus van aard is, dient zorgvuldigheid te worden betracht jegens minderjarigen. Bescherming staat daarbij voorop, en dat impliceert zorgvuldigheid bij

het aangaan van seksuele omgang met minderjarigen, met daaraan verbonden onderzoeksplicht betreffende de leeftijd. Dat de betrokken minderjarige aangeeft te hebben ingestemd met de seks staat de strafbaarheid daarvan niet in de weg. De rechtbank onderstreept (letterlijk) in haar vonnis dat een beroep op rechtsdwaling enkel kan slagen als sprake is van afwezigheid van *alle* (onze cursivering) schuld. Dat doet vermoeden dat de rechter niet geheel ongevoelig was voor het argument van de verdachte, en men wellicht heeft geworsteld met de opportuniteit van de vervolging; ook de laag uitgevallen strafmaat wijst in die richting. Die opportuniteitsafweging is echter, als gezegd, niet aan de rechter maar aan het openbaar ministerie: waar deze roept heeft de rechter te antwoorden. Nu is het, net als in de bovenvermelde zaken, niet zo dat er geen aanleiding zou (kunnen) zijn voor het instellen van strafvervolging. Want ook hier betreft het een kwetsbaar slachtoffer dat haar seksualiteit in lijkt te zetten om aandacht en vriendschap te kunnen krijgen. Wanneer duidelijk is dat een minderjarige worstelt met de identiteit hoort het bieden van een troostende schouder inderdaad niet te worden tot een seksuele relatie. Het zichzelf 'aanbieden' voor seks, waarvan mogelijk sprake is geweest, is dan immers gestoeld op onzuivere motieven. Zelfs als zou sprake zijn geweest van (tijdelijke) 'echte liefde', dan was die gelet op de omstandigheden misplaatst. Maar ook hier geldt dat de kern ligt in de (seksuele) risico's die meerderjarigen én minderjarigen lopen in een permissief seksueel discours, waarbij seks al ras kan worden tot instrument ter verweving van vriendschap, status en aandacht. Dat is een ontwikkeling die kritische reflectie behoeft en zeker ook aanleiding kan geven tot strafrechtelijke interventie. Zeker ook omdat de wetgever – en sterker nog de rechtspraak⁶ - vasthoudt aan de beschermingsgedachte. Maar tegelijkertijd roept het ook op tot bezinning op de vraag of de minderjarige via zo'n beschermingsregime verwordt tot seksueel onaantastbare, en anders dan diens seksuele activiteiten doen vermoeden wordt veroordeeld tot de status van seksuele onvolwassenheid en derhalve verwordt tot seksuele onaanraakbare.

Beschouwing ECLI:NL:2017:1071 (Judoleraar op vakantie)

Deze zaak roept noch bewijstechnisch, noch wat betreft de kwalificatie vraagtekens op. Het arrest is echter wel een illustratie van hoe werkelijkheid en (seksuele) fantasie door elkaar kunnen gaan lopen als gevolg van een (te) onduidelijke opstelling van de minderjarige. Er is in de voorliggende zaak sprake van een langdurige opbouw van een seksueel geladen relatie, die haar oorsprong vindt in een zorgrelatie in de zin van artikel 249 lid 3 Sr. Dat de verdachte zijn functionele verantwoordelijkheid als judoleraar reeds in het begin heeft geschonden met het uitwisselen van een kus op de mond bij het thuis afleveren van het slachtoffer hoeft geen betoog. De vraag of deze functionele verantwoordelijkheid zich doorzet tijdens de daarop volgende vakantie wordt door de Hoge Raad bevestigend beantwoord. De lezing van het hof dat voor artikel 249 Sr voldoende is dat geen directe bescherming door de ouder(s) kon worden geboden, en het bestaan van een min of meer grote mate van afhankelijkheid van verdachte, ook zonder dat sprake is van een expliciete daad van toevertrouwen aan de zorg en/of waakzaamheid is juist. Die uitleg is conform de bestendige opvatting van de Hoge Raad, waarin feitelijk toevertrouwen volstaat. In feite is hier sprake van een verlengde vertrouwensrelatie: waar de ouders hun dochter eerder op de sportvereniging aan de verdachte toevertrouwde, geldt dat vertrouwen ook voor de daarop volgende vakantie. Dat de verdachte ten tijde 'met vakantie' was maakt niet dat hij zich niet in een professionele hoedanigheid zou verhouden tot de ouders en het slachtoffer. Integendeel, het kwadrateert de zorgplicht: behalve

⁶ Zie de observatie van Lindenbergh en Van Dijk, die aangeven dat de rechtspraak meer nog dan de wetgever vasthoudt aan de beschermingsgedachte; Lindenbergh & Van Dijk, 2016, p.

als ‘vakantievader’, heeft de verdachte ook als ‘judoleraar’ de seksuele grenzen te bewaken. Daarbij komt dat het slachtoffer weliswaar vrij gedrag vertoonde – zij is naturalistisch opgevoed –, maar dat een mogelijke indruk van wervend gedrag niets afdoet aan de functionele verantwoordelijkheid van verdachte. Bovendien heeft het slachtoffer op cruciale momenten aangegeven niet te willen en is zij pas nadat de verdachte over de grens was gegaan, zich actiever opgesteld wat betreft de seks. Kortom: de dader wist, althans had zich bewust kunnen zijn van zijn functionele verantwoordelijkheid – zeker ook als judoleraar – en uit dien hoofde kunnen beseffen dat de door hem gezochte seksuele contacten strafbaar waren. Daartegenover staat dat de minderjarige niet geheel ongeïnteresseerd lijkt te zijn in de seksuele toenadering. Dat is voor artikel 249 Sr evenwel niet relevant, want in de daar geschetste verhouding is het aan de dader om gelet op diens overwicht en op hem rustende functionele verantwoordelijkheid bestand te zijn tegen eventueel seksueel wervend gedrag van de aan zijn zorg toevertrouwde. Seksuele contacten zijn in dergelijke relaties uitgesloten, enkel wanneer de zorgrelatie is beëindigd zou da anders (kunnen) liggen.

De aanleiding om ook deze uitspraak te vermelden is dan ook niet gelegen in vragen omtrent de beslissing van de rechterlijke besluitvorming, maar omdat de risico’s illustreert van de vervaging van de seksuele grenzen die liggen besloten in de ogenschijnlijke seksuele vroegrijpheid van minderjarigen en wat, althans door verdachten, kan worden begrepen als seksueel wervend gedrag. Echter juist dán is het zaak dat de meerderjarige zich daartegen wapent en zich er rekenschap van geeft dat flirten, maar ook het mogelijk uitwisselen digitale seksueel georiënteerde teksten en afbeeldingen, kunnen behoren tot het seksuele experimenteelgedrag van minderjarigen, en dat zij daar niet op in dienen te gaan. Met dit alles is niets nieuws gezegd, maar de voorliggende zaak illustreert de onderliggende (seksuele) spanning en geeft aan dat ook de minderjarige zelf daar een (substantieel) aandeel ik kan hebben. Zo antwoordt aangeefster, naar aanleiding van de vraag: ‘Waarvan doe jij aangifte?’: ‘Ik ben *wel* [onze cursivering] misbruikt’. Vervolgens verklaart ze dat voorafgaand aan de vakantie in de context van de relatie judoleraar/leerling seksueel getinte gesprekken zijn gevoerd, en een kus op de mond is uitgewisseld. Vervolgens is aangeefster samen met een andere vriendin op vakantie gegaan met het gezin van verdachte. Omdat beiden graag actief bezig waren zijn ze veel opgetrokken. Vanaf dat moment neemt verdachte het initiatief, wat uiteindelijk uitmondt in seksueel binnendringen. Te lezen valt dat aangeefster ook een eigen aandeel daarin heeft gehad, ze toont op verzoek haar borsten en laat ook overigens na duidelijk te maken dat ze niet is gediend van de seksuele toenaderingen, althans tot op het moment supreme. Want wanneer het komt tot seksueel binnendringen protesteert ze en zegt een aantal keren ‘Nee’, maar verklaart ook dat de verdachte om toestemming heeft gevraagd (‘*Mag ik?*’). Na de penetratie wordt dan nog getongzoend, en trekt aangeefster de verdachte af. Benadrukt zij dat het duidelijk ‘Nee’ van de aangeefster voldoende had moeten zijn om de verdachte te stoppen, en dat deze zijn seksueel manipulatieve gedrag al voor die tijd had moeten staken. Nogmaals: over de strafbaarheid van diens handelen kan wat ons betreft geen misverstand bestaan, maar de zaak geeft wel aan waar de seksuele fantasieën van de meerderjarige en de minderjarige elkaar kunnen kruisen, en dat juist daar strafrechtelijke bescherming is geïndiceerd.

Beschouwing ECLI:NL:RBZWB:2017:7160

Verdachte wordt – nu geen dwang kan worden bewezen – vrijgesproken voor zowel verkrachting als aanranding. De rechtbank oordeelt dat de verdachte de aangeefsters heeft misleid, nu hij zich als arts heeft voorgedaan. Vanuit die zelf aangemeten hoedanigheid heeft verdachte bij de aangeefsters

handelingen verricht, welke worden gekwalificeerd als seksuele - en daarmee ontuchtige - handelingen. Voor dwang in de zin van 246 en 242 Sr is echter vereist dat het slachtoffer ten tijde van de handelingen onvrijwilligheid ervaart. Wanneer het slachtoffer pas achteraf hoort dat ze is misleid zal dit meestal tot gevolg hebben dat vanaf dat moment de onvrijwilligheid zich openbaart. Dit laat echter onverlet dat de handelingen destijds op vrijwillige basis zijn ondergaan. De rechtbank volgt dan ook de heersende leer: misleiding is geen dwang, nu dóór de misleiding het slachtoffer (tijdens de seksuele handelingen) niet toekomt aan het ervaren van onvrijwilligheid. Desondanks hebben dwang en misleiding een sterke gemeenschappelijke deler: beide worden aangewend omdat het slachtoffer in normale omstandigheden (waarschijnlijk) niet zal instemmen met de seksuele handelingen en zich daartegen zou verzetten. Dwang en misleiding beogen (potentieel) verzet weg te nemen/te voorkomen. Dwang breekt het verzet, terwijl misleiding het verzet omzeilt. In die zin is misleiding wellicht net zo erg, nu daarmee de mogelijkheid tot verzet wordt weggenomen. Onzes inziens wordt – bij de vaststelling dat misleiding geen dwang oplevert – teveel nadruk gelegd op de omstandigheid dat aangeefsters geen onvrijwilligheid ervaarden op het moment van de seksuele handelingen. Deze ervaring is immers gebaseerd op een valse voorstelling van zaken. Uit het gegeven dat verdachte misleiding aanwendde om de aangeefsters zover te krijgen seksuele handelingen te verrichten of te ondergaan die ze normaliter – dat wil zeggen indien ze op de hoogte zou zijn van de misleiding – als onvrijwillig zouden ervaren, kan bovendien al worden afgeleid dat verdachte wetenschap heeft van (en dus opzet heeft op) de bij aangeefsters bestaande onvrijwilligheid. De vaststelling dat misleiding géén dwang oplevert, lijkt dan ook louter te zijn gebaseerd op hetgeen de retrospectieve ervaring van aangeefsters, zonder dat daarbij voldoende wordt gekeken naar de intentie en geestestoestand van verdachte. De rechtbank komt vervolgens tot een ietwat gekunstelde veroordeling op basis van art. 249 lid 2 sub 3. De rechtbank overweegt dat de verdachte 'zich voordeed als arts' en de band die verdachte had met de aangeefsters 'gelijk staat met die van een art en zijn patiënt'.⁷ Het lijkt erop dat de rechtbank niet alleen het door verdachte geschonden vertrouwen, maar toch ook de misleiding toch op enige wijze – onder het motto: kan het niet linksom dan maar rechtsom – wenst te bestraffen. Het wekt hoe dan ook bevreemding dat de rechtbank verdachte enerzijds verwijt dat hij door het aannemen van een 'valse' hoedanigheid seksuele handelingen heeft verricht bij de aangeefsters, terwijl de rechtbank tegelijkertijd de verdachte die hoedanigheid – in het kader van het geschonden vertrouwen – wel daadwerkelijk toedicht. Voor situaties als de onderhavige biedt de wet, zo komt het ons voor, onvoldoende bescherming. Om een dergelijke misleiding, maar ook andere vormen van (seksuele) miscommunicatie te voorkomen zou het dwingen ruimer kunnen worden geïnterpreteerd. We gebruiken hier de term 'kunnen' en niet 'dienen', omdat we onderkennen dat zo'n verruiming ook repercussies kan hebben: aangeefsters in deze is een zekere naïviteit immers niet te ontzeggen, en het is maar de vraag in hoeverre de strafwet daartegen heeft te beschermen. Anderzijds is duidelijk dat aangeefsters onderdeel uitmaakten van verdachtes, uit de hand gelopen (seksuele) fantasie. Wat in eerste instantie lijkt te berusten op een 'jongensdroom', namelijk het worden van gynaecoloog, verwordt – zo blijkt uit het bezoeken van pornosites waar sprake is van 'dokterje spelen' tot expliciete seksuele fantasie met daarbij behorende instrumentalisering van aangeefsters. Dan rest de rechtbank gele top de opgedoende uitleg van het dwingen inderdaad niet anders dan te kiezen voor de veroordeling ter zake van artikel 249 Sr. Maar het blijft 'wringen'.

⁷ De rechtbank gaat m.i. voorbij aan de betekenis van het bestanddeel 'werkzaam in de gezondheidszorg'. Verdachte was immers niet daadwerkelijk 'werkzaam' als arts. Wel was verdachte werkzaam als masseur en heeft hij het juist vanuit die functie doen voorkomen alsof hij ook arts is.

Uitleiding